

EL GUST DE MENORCA

EL SABOR DE MENORCA
—
THE FLAVOUR OF MINORCA
—
LA SAVEUR DE MINORQUE

EXPOSICIÓ
MUSEU DE MENORCA
11.6.2022 – 8.4.2023

04

A FONS

Ens endinsam en un tema
cultural d'actualitat i
d'interès general

Exposició institucional «Elogi de
la taula. Menorca ciclòpia»

10

A FONS

Ens endinsam en un tema
cultural d'actualitat i
d'interès general

L'Escola d'Art Dramàtic
de Menorca

12

A DUES VEUS

Entrevistam persones
destacades de la
cultura i les arts

Entrevista al músic
Marco Mezquida

20

ACTUALITAT

Parlam de les
iniciatives culturals
més interessants

Sant Antoni, Torre de Rambla,
Becatalaiòtica...

30

AL DESCOBERT

Obrim les portes dels
espais de cultura més
rellevants de l'illa

Sala Multifuncional
des Mercadal

32

AC

Viatjam al passat
per conèixer millor
la prehistòria menorquina

Excavacions a Torre d'en Galmés
i as Coll de Cala Morell

38

ARRELS

Coneixem un poc més
l'AIMS i el Servei Insular
de Cultura Popular

Diada del Poble de Menorca i
aprendre a fer paret seca

44

A LLIBRE OBERT

Descobrim la Xarxa
de Biblioteques
de Menorca

El nou model per a les
biblioteques públiques del futur

48

APUNTS

Compartim informació
d'interès que potser
us ha passat per alt

Ajuts, publicacions, premis... el
nostre calaix de sastre particular

56

ABECÉ

Aprenem llengua
amb el Servei de
Política Lingüística

Parlem amb
propietat

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT DE CULTURA, EDUCACIÓ,
JOVENTUT I ESPORTS

ÀMBIT. Revista trimestral del Departament
de Cultura, Educació, Joventut i Esports del
Consell Insular de Menorca

Número 71
Gener - març 2023

DL: ME 524-2007

Imatge de la portada: Marco Mezquida
Fotografia: Mireia Miralles

Correcció lingüística: Servei
d'Assessorament Lingüístic del CIM

Maquetació i coordinació editorial: 4 Vents
Comunicació

Redacció número 71:
Laura Pons, Teresa del Río, Julia García
González, Luis Mª Cobos Rodríguez, Alberto
López López, Eva Urquiza Castrillo i Mario
Martínez Cruz, Equip Entre Illes, AISM i SAL

DARRERS AVENÇOS A L'ESPAI CENTRAL DEL POBLAT TALAIÒTIC DE TORRE D'EN GALMÉS

Durant la V Campanya d'intervenció desenvolupada dins del projecte de recerca de l'associació Menorca Heritage Recovery al poblat talaiòtic de Torre d'en Galmés (Alaior) s'ha arribat a una sèrie de conclusions preliminars que van aportant informació sobre l'ús i la història de la zona central del jaciment.

Text i fotografies: Julia García González, Luis Mª Cobos Rodríguez, Alberto López López, Eva Urqujeta Castrillo i Mario Martínez Cruz

Durant el mes de setembre passat, l'equip dirigit per Luis M. Cobos Rodríguez (ARQPatrimoni) i Julia García González (Universitat de Granada) va dur a terme la V Campanya d'intervenció arqueològica al poblat talaiòtic de Torre d'en Galmés, Alaior. Igual que en campanyes anteriors, aquesta s'ha centrat a conèixer allò que ha passat al llarg de la història en el sector est de la zona central del jaciment. Aquesta possibilitat s'ha ofert un any més gràcies a l'ajut econòmic facilitat pel Consell Insular de Menorca i l'Ajuntament d'Alaior, i comporta no només l'estudi de caràcter científic, sinó la seva difusió a través de jornades de portes obertes, la presència a les xarxes socials i l'aprenentatge del grup d'alumnat i voluntariat que, any rere any, els acompanyen.

Aquest any, a més de voluntaris i voluntàries de l'illa, han participat en la campanya alumnes d'arqueologia procedents de la Universitat de Múrcia, la Universitat de Màlaga, la Universitat de Granada i d'Alemanya, de manera que han comptat amb un total d'onze persones. Amb ells, a més dels treballs de camp durant la setmana, l'equip ha fet activitats els caps de setmana perquè coneguin el patrimoni cultural de l'illa, i també ha organitzat un cicle de conferències en què un grup d'experts en qüestions patrimonials ha presentat investigacions sobre el ric patrimoni cultural de Menorca.

Aquesta vegada els treballs han suposat una continuació de les intervencions plantejades el 2017, 2018, 2019 i 2020. La primera, centrada a conèixer l'àrea central del jaciment arqueològic

1.

2.

1. Fotografia de part de l'equip amb el grup d'alumnes que han participat en les excavacions d'enguany a la naveta des Tudons, activitat inserida en el programa centrat en el coneixement del patrimoni arqueològic de l'illa. Elaboració pròpia

2. Ortofotografia, realitzada mitjançant vol de dron, de l'espai on s'ha treballat en aquesta campanya. Poblat talaiòtic de Torre d'en Galmés. Elaboració pròpia

3.

4.

i topografiar les estructures emergents, va permetre definir la zona inicial d'actuació. La segona intervenció va tenir per objecte eliminar els esfondraments dels conjunts definits el 2017 com a estructura 2, estructura 3 i estructura 4. I en la tercera i la quarta es va poder establir una ocupació islàmica al sud del jaciment i una de pròpiament talaiòtica a l'espai central on s'ha treballat durant aquest any.

Aquesta campanya, encara de transició, ens permet assenyalar que ens trobam davant una sèrie de construccions de morfologia i tècnica diverses que presenten una successió cronològica d'ús de l'espai. En una primera hipòtesi, el complex estructural central continua presentant unes característiques molt interessants per la seva singularitat i excepcionalitat, en

particular per la planta de tendència quadrangular, pels cegaments de les obertures al nord i al sud, i per la presència d'un ortòstat al mur de tancament al nord emmarcat entre pilastres. A partir de la darrera intervenció podem precisar que aquest objecte principal de la intervenció es correspondria amb un espai ampli, on s'han pogut registrar un conjunt de pondus, diversos molins o una agulla de bronze, l'última ocupació del qual correspon a una cronologia relativa de finals del segle III i del segle II aC, provada, principalment, pels materials ceràmics registrats. L'interior presenta un espai distribuït en dues zones a través d'un mur longitudinal assentat ja sobre el nivell geològic. A la zona situada més a l'est, encara per definir totalment, s'ha documentat una estructura circular

5.

3. Detall de la vora completa d'una àmfora púnico-ebusitana documentada a l'interior de l'estança objecte d'estudi, concretament al nord, juntament amb dos fragments més de diferents individus de la mateixa cronologia. Elaboració pròpia

4. Fotografia de detall del conjunt de pondus documentat a l'interior de l'estança objecte d'estudi, al sud. Elaboració pròpia

5. Fotografia presa de sud a nord de l'obertura d'entrada de l'estança islàmica rectangular. Elaboració pròpia

probablement corresponent a un forn. Aquesta estructura no es correspon en tipologia amb els cercles de la zona sud del jaciment, però sí que pertany al mateix moment: el final de la Segona Guerra Púnica, que donaria lloc a l'abandonament del poblat.

D'altra banda, aquesta estructura quadrangular formaria part d'un complex de mida més gran i d'estances vinculades entre si: una estructura de tendència circular, el pòrtic dovellat, l'espai de trànsit i una zona oberta al nord encara per definir.

Per acabar, cal assenyalar que adossades a aquest complex es van documentar en campanyes anteriors altres estances islàmiques en ús entre els segles X i XIII, aprofitant els paraments talaiòtics, i que formen part de l'ocupa-

ció del jaciment en època islàmica. Concretament ens referim a una sèrie d'estances de planta quadrada i rectangular emprades com a habitatge, amb la presència d'abundants fragments de teules, que troben paral·lelismes en el mateix jaciment. Fins i tot és possible que l'amortització de les entrades sud i nord de l'estructura quadrangular es correspongui amb moments islàmics per aprofitar l'ús del seu interior.

Amb totes aquestes dades, al llarg dels propers mesos podrem anar extraient més informació gràcies als treballs de laboratori i a l'estudi dels materials arqueològics. En definitiva, es tracta d'interpretar per després transferir el coneixement a través de la divulgació patrimonial als seus propietaris, la societat.